

ЗВІТ
про результати відвідування
Олександрівського районного суду
Кіровоградської області
16.07.2025

м. Кропивницький, 2025

I. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 16.07.2025 групою НПМ здійснено відвідування Олександрівського районного суду Кіровоградської області (далі – суд).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Лугова Галина Леонідівна – Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Мараховська Світлана Юріївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Григоренко Ольга Олександрівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Ковальова Анна Юріївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

Мамалига Тетяна Сергіївна, представник громадської організації.

Відвідування проведено за участі заступника керівника апарату суду Жигadlo Оксана Олексіївни.

Попереднє відвідування цієї судової установи не проводилось.

Загальна інформація.

Суд знаходиться за адресою: Кіровоградська область, Кропивницький район, селище Олександрівка, вулиця Вишнева, будинок 21.

Керівництво суду:

Максимович Ігор Вікторович, голова суду (на посаді з 22.09.2022);

Івченко Алла Володимирівна, керівник апарату суду (на посаді з 25.06.2008).

Штатна чисельність персоналу суду становить 24 посади, з них 4 посади суддів. В наявності 2 вакантних посади, з них, 1 вакантна посада судді.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суд розглядає цивільні, кримінальні, адміністративні справи.

Суд розташований в окремій двоповерховій адміністративній будівлі, яка має два входи/ виходи: основний (центральный) та службовий (фото 1).

Охорону суду здійснює Територіальне управління служби судової охорони у Кіровоградській області.

У приміщенні суду встановлені інформаційні стенди з інформацією про графік прийому громадян головою суду, номерами телефонів гарячих ліній Державної судової адміністрації України, центрів надання безоплатної правової допомоги, правилами та обов'язками учасників судових процесів тощо (фото 4).

Для здійснення правосуддя в суді облаштовано 3 зали судових засідань, з них 2 – для розгляду кримінальних справ та розміщені на першому поверсі будівлі суду.

Зали судових засідань для розгляду кримінальних справ обладнані стаціонарними загородженнями із металу та органічного скла, необхідною комп'ютерною технікою, меблями (фото 6, 8). Вікна вказаних залів заграбовані (фото 7, 8, 9), що дозволяє забезпечити безпеку в суді та відповідає вимогам пункту 11 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженого спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція). Також кожна зала судових засідань обладнана тривожною кнопкою. Окрім того, забезпечена можливість проведення судових засідань у режимі відеоконференції.

В суді в наявності 1 переносна бактерицидна лампа для проведення знезаражування залів судових засідань та конвойного приміщення.

Для надання первинної домедичної допомоги громадянам у працівників судової охорони наявна аптечка з необхідними медикаментами з актуальними термінами придатності (фото 10).

Конвойне приміщення розташоване на першому поверсі будівлі. В ньому облаштоване 4 камери для тимчасового тримання обвинувачених (підсудних), засуджених, кімната для роботи адвоката з обвинуваченим (підсудним), засудженим, 2 туалети (фото 14, 15, 16, 17).

У суді забезпечено ізольований маршрут конвоювання підсудних (засуджених), обвинувачених проходить від конвойного приміщення до зали судових засідань для розгляду кримінальних справ.

Конвоювання підсудних (засуджених), обвинувачених здійснюють військовослужбовці Національної гвардії України. Вказані особи доставляються до суду спеціальним транспортом.

Будівля суду обладнана автоматичною пожежною сигналізацією, системою засобів зв'язку, охоронною сигналізацією, системою відеоспостереження.

Під час відвідування групою НППМ вивчено службову документацію, оглянуто приміщення суду щодо відповідності вимогам законодавства України та міжнародних стандартів.

Фактів заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті підсудних (засуджених), обвинувачених не встановлено. Упродовж поточного року до представництва Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Кіровоградській області звернень з питань неналежного поводження із арештованими (затриманими особами) під час їх перебування у приміщеннях суду не надходили.

На момент відвідування в приміщенні суду примусово утримувані особи не перебували.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

1. Вимогами пункту 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі – ДБН В.2.2-26:2010), передбачено, що у будівлі суду повинно бути три камери на кожную залу судових засідань для розгляду кримінальних справ.

У ході відвідування встановлено, що в суді використовується фактично 2 зали судових засідань для розгляду кримінальних справ. Відповідно до зазначених вимог, у суді має бути облаштовано 6 камер для тримання підсудних (засуджених), обвинувачених. Натомість в приміщенні конвою облаштовані 4 камери для тримання підсудних (засуджених). Це не дає можливості роздільного розміщення чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, а також ізольованого тримання осіб, яким заборонено спілкування між собою.

Порушення права осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на рівний доступ до правосуддя (ст. 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю та ст. 21 Конституції України).

2. Відповідно до вимог Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН В.2.2-40:2018), доступність для маломобільних груп населення повинна забезпечуватися фізичною можливістю і зручністю потрапляння та пересування об'єктом.

Так, у порушення вимог пункту 6.1.8 ДБН В.2.2-40:2018, приміщення суду не обладнано пандусом, у зв'язку з чим маломобільні групи населення, без сторонньої допомоги, не можуть вільно потрапити до приміщенням суду (фото 1).

3. У порушення вимог пункту 11.5 ДБН В.2.2-40:2018, туалети у приміщенні суду не пристосовані для користування маломобільними групами населення у зв'язку з відсутністю у них поручнів та можливості людині на кріслі колісному потрапити до санітарної кімнати (фото 19, 22).

Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини, стаття 27 Конституції України).

4. У порушення статті 32 Кодексу цивільного захисту України, у будівлі суду наявне укриття, яке має забезпечувати можливість безпечного перебування населення під час надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів, однак вказане укриття не використовується в зв'язку з непридатністю (фото 23).

В той же час, найближче укриття знаходиться у 100-метровій доступності від приміщення суду у будівлі комунального закладу «Олександрівський ліцей №1», вул. Вишнева, 18.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Кіровоградській області, Олександрівському районному суду Кіровоградської області відповідно до компетенції:

1. Опрацювати питання щодо забезпечення у суді кількість камер для підсудних (засуджених) не менш ніж 4 м² виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ;
2. Створити для маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень суду;
3. Опрацювати питання щодо облаштування у будівлі суду найпростішого укриття.

Додаток: фототаблиця на 12 арк. в 1 прим.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Світлана МАРАХОВСЬКА

ФОТОТАБЛИЦЯ ДО ЗВІТУ**Фото 1****Фото 2**

Фото 3

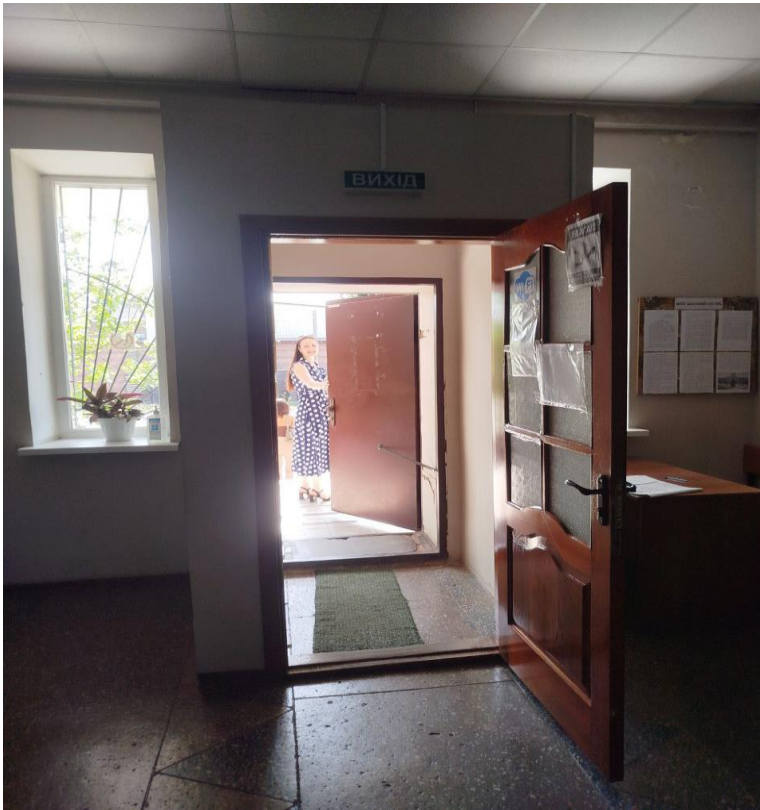

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7**Фото 8**

Фото 9

Фото 10

Фото 11

Фото 12

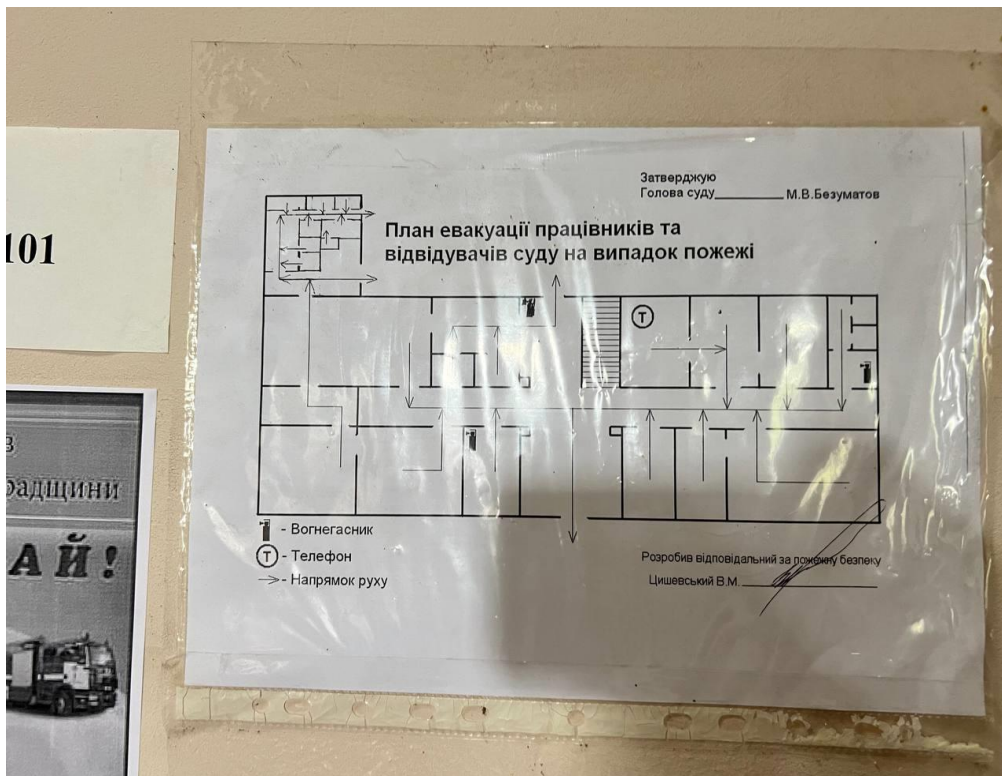

Фото 13**Фото 14**

Фото 15

Фото 16

Фото 17**Фото 18**

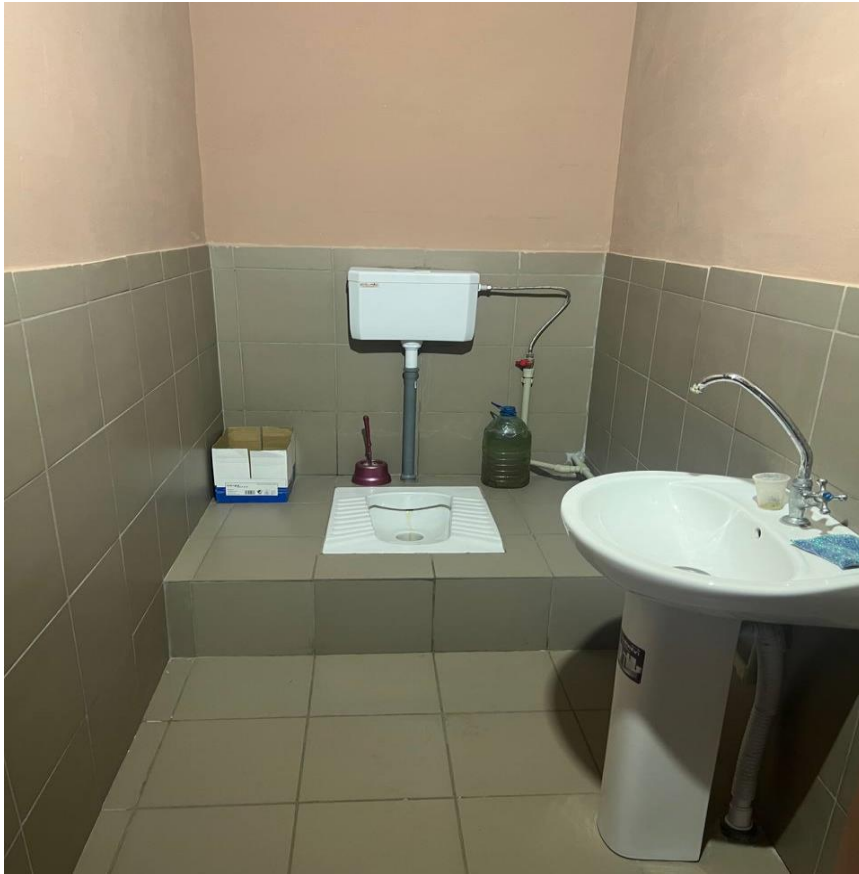
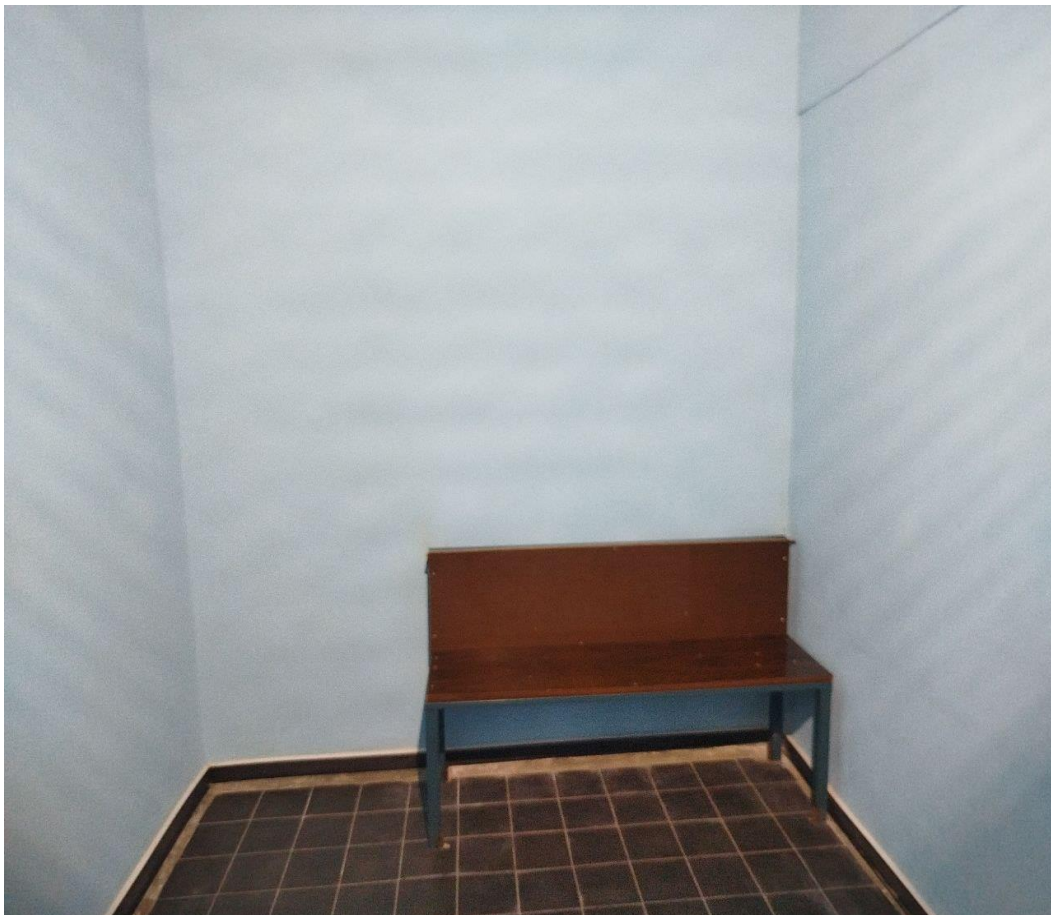
Фото 19**Фото 20**

Фото 21**Фото 22**

Фото 23

